

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sacerdotale Ad consuetudinem S. Romanæ Ecclesiæ
aliarumque ecclesiarum ex Apostolic[a]e bibliothec[a]e ac
Sanctorum Patrum iurium sanctionibus, &
ecclesiasticorum doctorum scriptis ...**

Venetiis, 1579

Ordo baptizandi secundum Ecc. Ro. vulgatus & impressus. c. 9

urn:nbn:de:hbz:466:1-40307

Ordo baptizandi

Ordo baptizandi vulgatus, et iamdiu impressus secundum usum sancte Romane Ecclesie.

Quoniam venerit infans ante ianuam ecclesie, sacerdos interroget de nomine infantis: et faciat eum teneri super brachio dextro: et petat de nomine. **Q**uo vocaris? **R**espondeat pater loci infantis. **I**oannes, **P**etrus, **ve**l **M**aria. **T**unc sacerdos. **I**oannes, **P**etre, **ve**l **M**aria: quid petis ab ecclesia? **R**. **F**idem. **E**t sacerdos. **F**ides quid tibi prestat? **R**. **V**itam eternam. **E**t sacerdos dicat. **H**ec est vita eterna, ut diligas dominum Deum tuum ex toto corde tuo, et ex tota anima tua, et ex tota mente tua, et ex omnibus viribus tuis: hoc est maximum et primum mandatum. **S**ecundum autem est simile huic. **D**iliges proximum tuum sicut teipsum: et quod tibi non vis fieri, alijs ne feceris. **E**t dicatur tribus vicibus. **P**ostea insufflet in faciem eius terra: et dicat. **E**ri ab eo immunde spiritus et omni locum spiritus sancto paraclito. **E**t dicatur tribus vicibus. **D**einde cum pollice faciat signum crucis in fronte et in pectore illius dicens. **A**ccipe signum sancte crucis in fronte, quam in corde: **S**ume scutum fidei celestium preceptorum: talis esta moribus, ut templum Dei iam esse possis. **R**. **A**men. **D**ominus vobiscum. **R**. **E**t cum spiritu tuo. **O**remus. **D**omi-

Omnipotens sempiternus Deus, pater domini nostri Iesu Christi. respicere dignare super famulum tuum, **M**. quem ad rudimenta fidei vocare dignatus es: omnem cecitatem cordis ab eo expelle: dirumpe ab eo omnes laqueos satane, quibus fuerat colligatus: aperi ei domine ianuam pietatis tue: ut signo sapientie tue imbutus, omnium cupiditatum fetoribus careat: ut ad suavem odorem preceptorum tuorum letus tibi in ecclesia tua deseruiat, et proficiat de die in diem: ut idoneus efficiatur accedere ad gratiam, baptismi tui percepta medicina. **P**er eundem dominum nostrum Iesum Christum filium tuum etc. **R**. **A**men. **T**unc

et **va**let **ca**lido **sta**ti **ter** **i**n **fa**ciem **e**i_{us}, **et** **di**cat. **I**n sufflo te carissime domine denuo in virtute Spiritus sancti: ut quicquid in te vitij malorum est spirituum inuasionem, per huius exorcismi mysterium

Ordo baptizandi

sterum gratie sit tibi ipsa virtus purgatio. **Oremus.** **Oratio.**

Propeccas nostras, quesumus domine, clementer exaudi, et electum tuum in cruce dominice, cuius impressione cum signamus, virtute custodi: ut magnitudinis glorie rudimenta seruans, per custodiam mandatorum tuorum ad regenerationis gloriam peruenire mereatur. **Per deo. Oremus.** **Oratio.**

Deus, qui humani generis ita es conditor, ut sis etiam reformator, propitiare populis adoptiuis: et nouo testamento obdolem noue prole ascribe, ut filij promissionis, quod non potuerunt assequi per naturam, gaudeant se recepisse per gratiam. **Per Christum dominum. R. Amen. Exorcismus salis.**

Exorcizo te creatura salis in nomine Dei Patris omnipotentis, et in charitate Domini nostri Iesu Christi: et in virtute Spiritus sancti. Exorcizo te per Deum verum, per Deum verum, et per Deum sanctum: per Deum qui te ad tutelam humani generis procreauit, et populo venienti ad credulitatem per seruos suos consecrari precepit: ut in nomine sancte Trinitatis efficiaris salutare sacramentum ad effugandum inimicum. Proinde rogamus te Domine Deus noster: ut hanc creaturam salis tu Domine sanctificando sanctifices, et benedicendo benedicas: ut fiat omnibus accipientibus perfecta medicina permanens in visceribus eorum. In nomine eiusdem Domini nostri Iesu Christi. Qui venturus est iudicare viuos et mortuos, et seculum per ignem. **R. Amen.**

Hic sacerdos mittat sal in ore infantis ter dicens. In nomine Domini. **R. Amen.** **Oratio post datum sal.** **Oremus.** **Oratio.**

Deus patrum nostrorum, Deus vniuersę conditor veritatis, te supplices exoramus, ut hunc famulum tuum respicere digneris propitiis: et hoc primum pabulum salis gustante non diutius elurire permittas: quo manus cibo repleat coelesti: quatenus sit semper diuino spiritu feruens: spe gaudens: tuo semper nomini seruiens: et perduc eum ad nouę regenerationis lauacrum: ut cum fidelibus tuis promissionum tuarum eterna premia consequi mereatur. **Per Christum. Supradictę orationes dñi tam super masculos, quam super feminas. Sequentes vero dicantur super masculum tantum.** **Oremus.** **Oratio.**

O eius

Deus Abrahā, deus isaac: deus iacob, de⁹ q⁹ Moysi famu-
lo tuo in monte sinai apparuisti, ⁊ filios israel de terra
egypti eduxisti, deputās eis angeluz pietatis tuę, q⁹ custodiret
eos die ac nocte, teq⁹ dñe: emittere digneris sanctū angelū tuū
de celis: q⁹ similiter custodiat ⁊ hūc famulū tuū. ⁊ perducat
eū ad grāz baptismi tui. Per xpm dñz. **R.** Amē. **Sup masculū.**

Ergo maledicte diabole recognosce sniam tuā: ⁊ da ho-
norē deo ⁊ viuo ⁊ verq: da honorē Jesu ⁊ xpo filio ei⁹
⁊ spū scō: ⁊ recede ab hoc famulo dei. qz istuz sibi deus ⁊
dñs nr⁹ Jes⁹ xps ad suā scāz grāz ⁊ bh⁹ dictionē fōrēqz baptis-
matis dono suę grē vocare dignat⁹ est, ⁊ hoc signū scē cru-
cis: qd nos frōn ei⁹ vām⁹, tu maledicte diabole nūqz audeas
violā. Per eū, q⁹ vētur⁹ ē. **R.** Amē. **Sup masculū.** **Oratio.**

Deus immortale p̄sidiuz oīuz postulatū, liberatio suppli-
cū: pax rogātū: vita credētū: resurrectio mortuorū, te
innoca dñe sup hūc famulū tuū. q⁹ baptismi tui donū petēs,
eternā p̄scq⁹ grāz spūali gñationē desiderat: accipe eū dñe, q⁹ di-
gnat⁹ es dicere: Petite, ⁊ accipietis, q̄rite ⁊ inuenietis, pulsa-
te ⁊ apiet vobis: petēti itaqz p̄mū porrige: ⁊ ianā pande pul-
sāt: vt eternā celestis lauacri bh̄dictionē cōsecutus, p̄missa tui
muneris regna p̄cipiat. Qui viuis ⁊ regn. **R.** Amē. Ergo male-
dicte diabole recognosce sen. **vt supra Super masculū.**

Aforeizo te unimunde spiritus in nomine pa-
tris, ⁊ fi-
lii, ⁊ spūs sc̄i: vt ex eas ⁊ recedas ab hoc famulo Dei
n̄. Ipse em̄ imperat tibi maledicte dānate atqz dānande, qui
pedibus suis super mare ambulauit, ⁊ Petro mergenti dexte-
rā porrexit. Qui cum patre ⁊ spiritu sancto viuit ⁊ regnat in se-
cula seculoruz. Amē. Ergo maledicte diabole. **vt supra. Sequen-**

tes oriones dicendę sunt sup feminam tātuz. Oratio.
Deus celi: Deus terrę: deus angeloruz: deus archāgeloz
deus prophetaruz: deus p̄iarcharuz: deus ap̄toruz:
deus martyruz: deus cōfessoruz: deus virginuz: deus oīum be-
ne viuentiuz: deus cui oīs lingua confitet: ⁊ oē genuūleccitur,
celestiuz, terrestriuz, ⁊ infernoz: te innoco dñe super hanc fa-
mulā tuam. n̄. vt perducere eā digneris ad gratiam baptismi
tui. Per christum dominum nostrum. **R.** Amen.

Ergo maledicte diabole recognosce sententiam tuam: ⁊
da ho-

Nō sunt
de ne-
cessita-
te ritus
baptizā-
di, sed
magis
usitan-
tur, quā
præce-
dentes,
Se ad-
huc se-
quenti-
bus ma-
gis vti-
mur.

Ordo baptizandi

da honorē Deo viuo & vero: & da honorē Iesu Chriſto filio eius,
& Spūi ſcō: & recede ab hac famula dei ſa. q̄ eā deus & dñs nſ
Ieſus xp̄s ad ſua ſcās grām & bñdictionē fontēq; baptiſmatis
donō ſiḡ ſiḡ vocatē dignat⁹ eſt: & hoc ſignū ſan̄ et̄e ⁊ crucis,
q̄d nos fronti eius damus, tu maledicte diabole nunq̄ audeas
violare. Per eum qui venturus eſt iudicare viuos & mortuos,
& ſeculū p̄ ignē. **R. Amen. Super feminā tantum.** Oremus. **O.**

O Eus Abrahā: Deus Iſaac: Deus Iacob: Deus qui tri-
bitis Iſrael de egyptiaca ſeruitute liberaſti: & p̄ Moſen
famulū tuum de cuſtodia mandatorū tuorū in deſerto monū-
ſti: & Suſannā de falſo cric liberaſti: te ſupplices exoramus, vt
liberes hanc ſūſalam tuam ſa. & perdiſcere eam digneris ad
grām baptiſmi tui. Per Chriſtum dñm nſm. **R. Amen.** Ergo
māledicte diabole. **vt ſupra Super feminam. Exorcismus.**

E xorcizo te immunde ſpūs per pa ⁊ trez, & fi ⁊ liū: & ſp̄-
ritū ⁊ ſcūm: vt excaſ, & recedas ab hac famula Dei ſa.
Ipſe enim imperat tibi māledicte diabole damnate, qui ceco-
nato oculos aperuit, & quatri duanū Lazarum de monumento
ſuſcitauit. Qui venturus eſt iudicare te. Ergo māledicte dia-
bole te. **vt ſupra Super māſculum & feminam.** Oremus. **O.**

A Eternā ac mitiſſimam pietatē tuā, deprecor dñe ſancte,
pater oīpotens, eterne Deus, luminis auroz & verita-
tis, ſuper hunc famulum tuum ſa. vt digneris eum illuminare
lumine intelligentie tue: mūda eum & ſcīfica, da ei ſcīaz veraz:
vt dignus eſſe ſcīaz accedere ad grāz baptiſmi tui: teneat firmāz
ſpez, cōſiliū rectū, doctrinā ſanctā: vt apt⁹ ſit ad p̄cipiendā ba-
ptiſmi grām. Per Chriſtum dñm nſm. **R. Amen. Super vtrūq;.**

A Udi māledicte ſatana a duratus per nomē eterne Dei &
ſaluatoris nſi Ieſu Chriſti filij eius, cū tua victus inuidia
tremens gemensq; diſcede: nihil ſit tibi cōe cum ſeruo dei ſa.
Iam celeſtia cogitatē, renūciaturo tibi & ſeculo tuo, & beatē im-
mortalitati victuro: da igiſ honorē aduenienti ſpūi ſcō, qui ex
ſumma celi arce deſcendens p̄turbatis fraudib; tuis, diuino
fonte purgatum pectus, i deſt ſcīficatū Deo rēplū & habitacū
lū p̄ficiat: & ab oībz penitus noībz p̄teritorū criminū liberaz
ſeruus dei grāz perēn. deoz eferat ſemp: & bñdicat nomē eius
in ſc̄la ſc̄lorū. **Amen. Dic ſacerdos tāgit caput infantis, & dicit**
Nec

Nec te lateat satana, imminere tibi penas, imminere tibi tormēta, imminere tibi diē iudicij, diemq; supplicij sēpiterni: diem qui venturus est velut clibanus ardens: in quo tibi, atq; vniuersis angelis tuis eternus superueniet interitus. Præinde damnate atq; dānande, da honorem Deo & viuo & vero, da honore Jēsu & Chō filio eius, & spūi scō: in cuius noīe atq; virtute ego p̄cipio tibi quicumq; es spūs immunde, vt creas & recedas ab hoc famulo Dei, N. quē hodie deus & dñs n̄r Jēsus Ch̄ristus ad suam sanctam gratiam & benedictionez, fontemq; baptisnatis dono sue gr̄e vocare dignatus est: vt fiat ei tēplum p̄ aquam regenerationis in remissionem omn̄i p̄cōrum. In noīe eiusdē dñi n̄r Jēsu Ch̄risti, qui venturus est iudicare viuos & mortuos & seculum per ignem.

Postmodū sacerdos legat euangeliū sequens. Dñs vobiscū. Et cum spiritu tuo. Sequētia scī euangeliū s̄m̄ Bartholom.

In illo tpe: oblati sunt paruuli ad Jēsum, vt man⁹ eis imponeret & oraret. Discipuli autē increpabant eos. Jēsus autē ait eis: Sinite paruulos: & nolite prohibere eos ad me venire: talium est enim regnuz celozū. Et cū imposuisset illis manus, abiit inde. **Deinde sacerdos intr̄ ducit eū in ecc̄iaz dicēdo.**

Ingressusq; ecclesiam Dei, euasisse te laqueos mortis letus agnosce: horresce idola: respue simulacra: cole Deuz patrem omnipotentem, & Jēsum Ch̄ristum filium eius, cū spiritu sancto: Qui viuit & regnat in secula seculozū. **R. Amen.**

Postquam peruenit sacerdos ad medium ecclesie ponunt infantem in pavemento: & dicto a sacerdote, & compatre Pater noster, & Oredo in Deū, eleuant puerum: & sacerdos eū sp̄itu suo tangit aures & nases infantis, dicens.

Propheta, qd̄ est ad aperire aures & nases in odore suauitatis. Tu autem effugare diabole: appropinquabit enim iudicium Dei. **Tunc sacerdos interroget tenentē puerū de noīe eius, & postea dicat. N. Abrenūcias satanę: patrinus. R. Abrenūcio. Sacerdos. Et oibus operibus eius? R. Abrenūcio. Sacerdos. Et oibus pompis eius? R. Abrenūcio. Sacerdos. Pollicem in oleo sancto intingens vngat pectus infantis & scapulas, faciēs signit crucis cum pollice: & dicat ad eū. Et ego te linio oleo salutis pectus & scapulas in Chō Jēsu dño nostro: vt ha-**

Hæc est
omniū
Ch̄risti-
anorū di-
gna pro-
fessio.

De sacramento baptismi

81
vt habeas vitam eternam, et viuas in secula seculorum. Amen.
Et veniens super fontem sacerdos interrogat nomen pueri di-
cens. Quo nomine vocaris? Et rñso tali, scz Petrus, vel Maria:
Iterum interrogat sacerdos. **R.** credis in Deum patrem omnipotentem
creatorem celi, et terre? **P**atrinus. **R.** Credo. **E**t sacerdos. **C**re-
dis et in Iesum Christum filium eius unigenitum, dominum nostrum, natum et pas-
sum? **R.** Credo. **E**t sacerdos. **C**redis et in Spiritum sanctum: sanctam
ecclesiam catholicam: sanctorum communionem: remissionem peccatorum: car-
nis resurrectionem: et vitam eternam? **R.** Credo. **D**einde sacerdos
iterum interrogat nomen pueri, et dicit. Petre, vel Maria vis ba-
ptizari? **R.** Volo. **T**unc sacerdos accipiat puerum diligenter et ba-
ptizet eum sub trina immersione, sanctissimam Trinitatem semel in-
uocans, vel effundendo aquam super caput pueri secundum consuetudi-
nem loci illius, inuocato prius nomine pueri, dicens. Petre, vel
Maria, et ego te baptizo in nomine patris et filii et sancti Spiritus. **E**t tertio im-
mergat. **E**t cum surrexit de fonte sacerdos facit signum crucis de
christumate in vertice, eius dicens hanc orationem. **O**remus. **D**eo.

Omnipotens, pater domini nostri Iesu Christi, qui
te regenerauit ex aqua et Spiritu sancto: quique dedit tibi
remissionem omnium peccatorum, ipse te linat christi ma-
te salutis in Christo Iesu domino nostro, vt habeas vitam eter-
nam, et viuas in secula seculorum. Amen. **D**einde sacerdos po-

Anat litereum super caput pueri, dicens.
Acipe vestem candidam, sanctam et immaculatam, quam perferas
ante tribunal domini nostri Iesu Christi: vt habeas vitam eternam, et vi-
uas in secula seculorum. Amen. **D**einde sacerdos det cande-
lam accensam in dextera manu pueri, siue patrinus, dicens.

Acipe lampadem ardentem, irreprehensibilem, custodi
baptismum tuum, serua Dei mandata: vt cum dominus
penerit ad nuptias, possis occurrere ei vna cum omnibus sanctis
in aula celesti, habeasque vitam eternam, et viuas in secula
seculorum. Amen. **T**unc in pace, et dominus sit tecum. Amen.

C Ad omnium potius satisfactionem prescriptus baptizandi
ordo hic positus est, quod secundum Romanam ecclesiam sit insti-
tutus. In libro nouo quo continentur summi pontifices in diuinis
secundum Romanam ecclesiam usum, sequentem modum legimus.

C Ordo